

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

59
16
[Signature]

ДОКЛАД
за първо гласуване

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 454-01-21, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 454-01-22, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.; Законопроект за изменение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-37, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 18.02.2015 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-65, внесен от Мариана Георгиева Тодорова и група народни представители на 01.04.2015 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-72, внесен от Петър Владиславов Славов и група народни представители на 08.04.2015 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-99, внесен от Данаил Димитров Кирилов и група народни представители на 22.05.2015 г.;

На свое заседание, проведено на 27.05.2015 г., Комисията по правни въпроси обсъди законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 454-01-21, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 454-01-22, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.; Законопроект за изменение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-37,

внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 18.02.2015 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-65, внесен от Мариана Георгиева Тодорова и група народни представители на 01.04.2015 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-72, внесен от Петър Владиславов Славов и група народни представители на 08.04.2015 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-99, внесен от Данаил Димитров Кирилов и група народни представители на 22.05.2015 г.

На заседанието присъстваха: г-н Петко Петков – заместник-министър на правосъдието, г-н Александър Стефанов – държавен експерт в Дирекция „Съвет по законодателство“ в Министерство на правосъдието и г-жа Мариана Христова от Временни обществени съвети на българите в чужбина.

От името на вносителите законопроектът за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 454-01-21, беше представен от г-н Волен Сидеров. Законопроектът предвижда право на гласуване на национален и местен референдум да имат гражданите на Република България, които са придобили основно образование. Предлага се и въвеждането на задължително гласуване при произвеждане на референдум за всички граждани, които имат право на глас. Относно законопроекта са постъпили отрицателни становища от Министерството на правосъдието и от Министерството на образованието и науката. Изложени са доводи, че изискването за образователен ценз като условие за участие в референдум противоречи на разпоредбата на чл. 42, ал. 1 от Конституцията на Република България. Във връзка с предложението за въвеждане на задължително гласуване на местен или национален референдум се сочи нарушение на чл.10 от Конституцията на РБ, по силата на който референдумът се произвежда на основата на принципите на общо и равно право на глас.

От името на вносителите законопроектът за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 454-01-22 беше представен от г-н Волен Сидеров. В Комисията по правни въпроси е постъпило отрицателно становище от Министерството на правосъдието. Законопроектът предвижда премахване на забраната за провеждане на референдум по въпроси, уредени в сключени от

Република България международни договори, след тяхната ратификация както и на необходимостта от приемане на последващ акт на Народното събрание за изпълнение на решението, прието с национален референдум. Предвижда се и намаляване броя на необходимите подписи за внасяне на предложение за произвеждане на национален референдум, увеличаване на сроковете по процедурата по внасяне на предложения за референдум и съкращаване на сроковете за инициране на повторен референдум, въвежда се срок, задължаващ председателя на Народното събрание да придвижи преписката с предложение за референдум към ГД „ГРАО“, ангажират се и БНТ и БНР в информационно-разяснителната кампания по провеждане на референдум.

От името на вносителите, законопроектът за изменение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-37 беше представен от г-н Волен Сидеров. Законопроектът предвижда премахване на забраната за провеждане на референдум по въпроси, уредени в сключени от Република България международни договори след тяхната ратификация.

От името на вносителите, законопроектът за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-65, внесен от Мариана Георгиева Тодорова и група народни представители, беше представен от г-жа Мариана Тодорова. Постъпило е положително становище от Министерството на правосъдието на Република България в подкрепа на направените предложения. Г-жа Тодорова отбеляза, че сега действащият закон е рестриктивен и ограничава избирателите да изразяват волята си. Със законопроекта вносителите предлагат броят на подписите, необходими за предложение за инициране на референдум, да бъде намален от 200 хил. на 150 хил., а броят на подписите за задължително провеждане на национално допитване да бъде редуциран от 500 хил. на 300 хил., като по този начин се даде право на реално и равно участие на гражданите на Република България в държавната власт и местното самоуправление и се увеличи възможността от мрежова самоорганизация на гражданите по места.

Създава се правна възможност предложението, предмет на референдума, да бъде прието, ако в референдума са участвали не по-малко от 40 на сто плюс един глас от гражданите с избирателни права и не по-малко от 50 на сто плюс един глас за въпроси по чл. 153 от Конституцията и ако с „да“ са гласували повече от половината от участвалите в референдума избиратели. Предлага се занижаване на прага за провеждане на местен референдум и приемане на направеното предложение, ако в местен референдум са участвали не по-малко

от 40 на сто плюс един глас от имащите право на глас в изборите за общински съвет. Г-жа Тодорова посочи, че намаляването на кворума за валидност съответства на редица европейски практики.

От името на вносителите законопроектът за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-72, внесен от Петър Владиславов Славов и група народни представители, беше представен от народния представител Димитър Делчев. Постъпило е положително становище от Министерството на правосъдието в подкрепа на направените предложения. Г-н Делчев отбеляза, че праговете за инициране на национален и местен референдум, както и праговете по отношение на валидността са неоправдано високи и следва да се намалят, като броят на подписите, необходими за предложение за инициране на референдум, да бъде намален от 200 хил. на 150 хил., а броят на подписите за задължително провеждане на национално допитване да бъде редуциран от 500 хил. на 300 хил. По отношение на прага за валидност се предлага референдумът да се счита за валиден, ако в него са участвали повече от половината граждани с избирателни права, които имат право да гласуват за избори за Народно събрание. Изменя се изискването за съдържанието на подписките, като се предвижда в тях да присъстват само населеното място и улицата, на която живее лицето, като отпада изискването за попълване на постоянен адрес, тъй като попълването на лични данни въздейства възпиращо на участниците в подписката. Със законопроекта се предвижда местен референдум да може да бъде произведен по предложение на една десета от общинските съветници, както и занижаване на прага за провеждане на местен референдум и приемане на направеното предложение, ако в него са участвали повече от половината от гражданите с избирателни права, които имат право да гласуват за органи на местно самоуправление.

От името на вносителите законопроектът за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-99, внесен от Данаил Димитров Кирилов и група народни представители, беше представен от народния представител Данаил Кирилов. Със законопроекта се предвижда да отпадне условието за произвеждане на референдум само и единствено на територията на Република България, като по този начин се разширява кръгът на гражданите с избирателни права. Предвижда се кратък и разумен едномесечен срок за отстраняване на констатирани несъответствия на подписката.

Г-н Кирилов посочи, че с направените предложения се дава възможност за едновременно произвеждане на национален референдум и избори, като съчетаването в една дата на две форми на демокрация ще повиши активността на участие на гражданите в политическия процес и ще позволи оптимално използване на публичния ресурс. Въвежда се възможността партии, коалиции от партии и инициативни комитети да могат да се регистрират в подкрепа на въпросите на референдума и на алтернативна позиция.

В дискусията взеха участие народните представители Христиан Митев, Четин Казак, Явор Нотев, Димитър Делчев, Лъчезар Никифоров, Свилен Иванов и Данаил Кирилов.

В хода на дискусията г-н Христиан Митев изрази своята и на г-н Емил Димитров подкрепа за пет от внесените законопроекта като отбеляза, че с предложените промени в тях ще се реши голяма част от спорните моменти в сега действащия Закон за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление.

По отношение на законопроекта с № 554-01-37, внесен от нар.пр. Волен Сидеров и група народни представители, г-н Митев отбеляза невъзможността да подкрепи същия, като изложи доводи, че не трябва да се произвежда референдум по въпроси веднъж вече уредени в сключени от Република България договори, ратифицирани по установения ред, обнародвани и влезли в сила за Република България.

Г-н Петко Петков потвърди отрицателното становище на Министерството на правосъдието по отношение на законопроект с № 454-01-21, внесен от нар.пр. Волен Сидеров и група народни представители относно въвеждане на образователен ценз за гласуващите в референдуми.

Г-н Четин Казак изрази подкрепа единствено за законопроекта, внесен от нар.пр. Данаил Кирилов и група народни представители, като по отношение на него отбеляза необходимостта от прецизиране. По отношение на останалите законопроекта, г-н Казак изрази становище, че така внесени, част от законопроектите са противоконституционни по своя характер и няма да бъдат подкрепени от него, а друга част са неприемливи по своето съдържание.

Г-н Явор Нотев изрази становище в подкрепа на всички внесени законопроекта.

Г-н Димитър Делчев изрази своята подкрепа за законопроектите, които предлагат намаляване на броя на подписите за инициране на референдуми.

Г-н Лъчезар Никифоров посочи, че ще подкрепи всички законопроекта, с изключение на законопроект с № 554-01-37, внесен от нар.пр. Волен Сидеров и група народни представители, тъй като според него той е противоконституционен по своя характер.

Г-н Данаил Кирилов отбеляза, че ще се въздържи да подкрепи законопроекта с № 454-01-21 и с № 554-01-37, внесени от нар.пр. Волен Сидеров и група народни представители, тъй като те противоречат на Конституцията на Република България. По отношение на останалите четири законопроекта, той изрази своята принципна подкрепа за проектите, като по отношение на някои от тях отбеляза необходимостта от прецизиране.

Г-жа Мариана Христова, в качеството си на представител на Временните обществени съвети на българите в чужбина, изрази своята подкрепа за законопроект с № 554-01-99, внесен от нар.пр. Данаил Кирилов и група народни представители, като изтъкна, че с предлаганата промяна в чл. 9, ал. 1 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, ще се даде възможност за произвеждане на национален референдум на територията на Република България и извън страната, което ще доведе до разширяване на кръга на гражданите с избирателни права извън територията на Република България.

След проведената дискусия, Комисията по правни въпроси:

- с 4 гласа „за”, 2 гласа „против“ и 7 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да не подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 454-01-21, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.

- с 6 глас „за”, 1 глас „против“ и 3 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 454-01-22, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.

- с 2 гласа „за”, 2 гласа „против“ и 9 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да не подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в

държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-37, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 18.02.2015 г.

- с 8 гласа „за”, 1 гласа „против“ и 1 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-65, внесен от Мариана Георгиева Тодорова и група народни представители на 01.04.2015 г.

- с 9 гласа „за”, 1 глас „против“ и 2 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-72, внесен от Петър Владиславов Славов и група народни представители на 08.04.2015 г.

- с 11 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 1 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-99, внесен от Данаил Димитров Кирилов и група народни представители на 22.05.2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

ДАНАИЛ/КИРИЛОВ